Europos Parlamentas
2024-2029

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

2024/0074(NLE)

19.11.2024

***

REKOMENDACIJOS PROJEKTAS

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Serbijos Respublikos susitarimo dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Serbijos Respublikoje vykdomos operacinės veiklos sudarymo projekto (08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

Pranešėjas: Karlo Ressler

Procedūrų sutartiniai ženklai

*	Konsultavimosi procedūra
***	Pritarimo procedūra
***I	Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
***II	Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
***III	Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

TURINYS

Psl.

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS 5

AIŠKINAMOJI DALIS 6

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Serbijos Respublikos susitarimo dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Serbijos Respublikoje vykdomos operacinės veiklos sudarymo projekto
(08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

(Pritarimas)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (08441/2024),

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Serbijos Respublikos susitarimo dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros Serbijos Respublikoje vykdomos operacinės veiklos projektą (08447/2024),

– atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktus, 79 straipsnio 2 dalies c punktą ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą (C10-0086/2024),

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 107 straipsnio 1 ir 4 dalis ir 117 straipsnio 7 dalį,

– atsižvelgdamas į Pilietinių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto rekomendaciją (A10-0000/2024),

1. pritaria susitarimo sudarymui;

2. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

AIŠKINAMOJI DALIS

a. Bendroji informacija
Siūlomu Tarybos sprendimu siekiama patvirtinti Europos Sąjungos ir Serbijos Respublikos susitarimą dėl statuso dėl veiksmų, kuriuos Serbijos Respublikoje vykdo Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra, kaip numatyta Reglamente (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros.

Viena iš Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros (toliau – Agentūra) užduočių – bendradarbiauti su trečiosiomis valstybėmis srityse, kurioms taikomas Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų reglamentas, „įskaitant galimą sienų valdymo būrių operacinį siuntimą į trečiąsias valstybes“. Agentūra tiek, kiek to reikia jos užduotims atlikti, gali bendradarbiauti su trečiųjų valstybių institucijomis, kompetentingomis klausimų, kuriems taikomas minėtas reglamentas, atžvilgiu ir gali vykdyti su Europos integruotu sienų valdymu susijusius veiksmus trečiosios valstybės teritorijoje, jei ji su tuo sutinka.

Susitarimo dėl statuso tikslas – atsižvelgti į visus aspektus, būtinus Agentūros veiksmams trečiosiose valstybėse vykdyti. Reglamento (ES) 2019/1896 73 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad aplinkybėmis, kuriomis reikia siųsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso sienų valdymo būrius į trečiąją valstybę, kurioje būrių nariai naudosis vykdomaisiais įgaliojimais, Sąjunga ir susijusi trečioji valstybė sudaro susitarimą dėl statuso.

Vadovaudamasi Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros reglamentu ir to reglamento 76 straipsnio 1 dalies nuostatomis, Komisija savo komunikate COM(2021) 829 pristatė Reglamente (ES) 2019/1896 nurodytą tipinį susitarimą dėl statuso, į kurį įtrauktos specialios nuostatos dėl veiksmų vykdymo trečiųjų valstybių teritorijoje. Susitarimas dėl statuso su Serbijos Respublika grindžiamas Komisijos parengtu tipiniu variantu.

2024 m. spalio 16 d. Komisija informavo pranešėjus apie pažangą, pasiektą derybose dėl Europos Sąjungos ir Serbijos Respublikos susitarimo dėl statuso. 2024 m. lapkričio 14 d. taip pat įvyko susitikimas su suinteresuotaisiais subjektais, daugiausia dėmesio skiriant pagrindinėms teisėms. Susitarimas buvo pasirašytas 2024 m. birželio 25 d. Belgrade (Serbija).

b. Pranešėjo pozicija
Sunkiausiu 2015 m. migracijos ir pabėgėlių krizės laikotarpiu šimtai tūkstančių prieglobsčio prašytojų ir migrantų vyko į Europos Sąjungą per Vakarų Balkanus ir Serbija tapo vieno iš pagrindinių neteisėto mišraus judėjimo maršrutų dalimi. Tolesniais metais migracijos spaudimas Vakarų Balkanų maršrutuose buvo didelis, dėl to atsirado spaudimas prie ES išorės sienų ir būtinybė dėti daugiau pastangų, kad migracijos srautas būtų kontroliuojamas teisėtai, laikantis tarptautinių ir Europos teisės aktų.

Pranešėjo nuomone, oficialių teisiškai privalomų susitarimų sudarymas bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis pagrindu yra nepaprastai svarbus norint užtikrinti skaidrumą, viešąją kontrolę ir demokratinę tokio bendradarbiavimo priežiūrą.

Struktūrinis ir tvarus bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis yra labai svarbus siekiant Europos integruoto sienų valdymo tikslų. Šiuo bendradarbiavimu turėtų būti siekiama stiprinti Europos sienų valdymo ir grąžinimo procedūras, palengvinti keitimąsi informacija ir

rizikos analizę, taip pat padidinti grąžinimo operacijų veiksmingumą. Be to, pasitelkiant tokį bendradarbiavimą turėtų būti padedama trečiosioms valstybėms vykdyti sienų valdymą ir migraciją, be kita ko, prireikus dislokuojant nuolatinį korpusą išorės sienoms apsaugoti ir veiksmingam Sąjungos migracijos politikos įgyvendinimui užtikrinti. Sienų valdymo visuose migracijos maršrutuose stiprinimas yra labai svarbus siekiant sumažinti neteisėtai atvykstančių asmenų skaičių, kovoti su kintančia neteisėtai žmones gabenančių asmenų taktika ir mažinti riziką, susijusią su prekyba žmonėmis ir organizuotu nusikalstamumu. Susitarimu nustatytas tvirtesnis operatyvinis bendradarbiavimas atliks svarbų vaidmenį kovojant su neteisėta migracija ir didinant regioninį saugumą.

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra ir Serbijos Respublikos vidaus reikalų ministerija privalo laikytis Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų (EBCG) reglamento ir užtikrinti visapusišką atitiktį jo nuostatoms, įskaitant nuostatas dėl pagrindinių teisių. Vykstant pritarimo procedūrai Europos Parlamente suinteresuotųjų subjektų pateikti paaiškinimai dėl šio susitarimo svarbos pasirodė esą patenkinami. Dėl susitarimo su Serbijos Respublika ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros pareigūnų dislokavimo prisidės papildomų procedūrinių sienų kontrolės elementų, pavyzdžiui, tikrinimo operacijos ir instruktažai, taip pat pagrindinių teisių apsauga. Atsižvelgiant į tai, kad daug žmonių vyksta tranzitu per Serbijos Respubliką, kad pasiektų ES, šiuo susitarimu bus sustiprinta mūsų parama regioniniams partneriams, nes bus suteikta esminių ekspertinių žinių, kad būtų galima veiksmingai valdyti šį judėjimą. Laikantis Reglamento (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, susitarimu sudaromos sąlygos FRONTEX vykdyti bendras operacijas ir dislokuoti Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso pajėgas visoje Serbijos teritorijoje, taip pat ir prie jos sienų su kaimyninėmis ES nepriklausančiomis šalimis.

Pranešėjas daro išvadą, kad siūlomas susitarimas dėl statuso atitinka tipinio susitarimo dėl statuso modelį, pateiktą Komisijos komunikate dėl turinio ir nuostatų, kurie turėtų būti įtraukti į galutinį susitarimą.

Prasidedant šio susitarimo įgyvendinimo etapui, Parlamentas prašo Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros nedelsiant informuoti Europos Parlamentą apie veiklą, vykdomą įgyvendinant susitarimą dėl statuso, ir primena Agentūrai jos pareigą įtraukti bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis vertinimą į savo metines ataskaitas, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2019/1896 73 straipsnio 8 dalyje.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, pranešėjas rekomenduoja Parlamentui pritarti Tarybos sprendimo teksto projektui.